

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Махинько В. М.

*доктор технічних наук, доцент,
професор кафедри технології хлібопекарських і кондитерських виробів
Навчально-наукового інституту харчових технологій
Національний університет харчових технологій
м. Київ, Україна*

Сучасний технічний прогрес став не тільки каталізатором змін у різних галузях промисловості, але й викликом для технічних спеціалістів, які мають адаптуватися до постійних інновацій. Необхідність впровадження передових технологій, розроблення новаторських рішень, вирішення поточних нестандартних завдань роблять навичку креативного мислення однією з ключових у технічній сфері [1, с. 89]. Добре підготовлений фахівець, що гармонійно поєднуватиме глибоку технічну освіту й майстерне володіння інструментами креативності, буде здатен суттєво підвищити інноваційність сучасного технологічного сектору. На прикладі харчової промисловості нами було виділено ряд задач, що потребують для свого вирішення творчих підходів. Найчастіше це видозміна існуючих чи розроблення нових рецептур виробів. При цьому вільніше експериментування із смаками, ароматами й текстурами дасть змогу створювати унікальні й привабливі для споживачів продукти із наперед заданими характеристиками. Удосконалення технологічних процесів, розроблення нових методів контролю якості на різних етапах виробництва забезпечуватиме високу якість продукції. А впровадження нових ідей щодо її пакування, маркування, зберігання і транспортування спроможне подовжити термін її придатності. Додатковою перевагою від опанування спеціалістами-техніками навичок креативності буде полегшення співпраці й порозуміння з фахівцями суміжних професій, що мають творчий характер (дизайн, маркетинг тощо), для створення висококонкурентних інтегрованих технічних рішень. Проведені нами попередні дослідження [2, с. 40] дали змогу виділити ряд ефективних інструментів розвитку творчого потенціалу студентів. Водночас

слід зважати і на ті чинники, які ускладняють впровадження подібних дисциплін, зважаючи на особливості набуття саме технічної освіти [3, с. 226]. Насамперед — це строга алгоритмізація розв’язання багатьох технічних задач, що унеможливорює чи, принаймні, суттєво звужує можливості для вираження студентами своєї креативності. До того ж у технічних галузях, де точність має визначальне значення, студенти можуть відчувати страх зробити помилку або виявити нестандартний підхід, що додатково гальмуватиме їх творче мислення. Система оцінювання більшості технічних дисциплін, орієнтована на одержання конкретних числових результатів, підштовхуватиме студентів до зосередження на правильних відповідях замість розвитку і застосування нових ідей.

Подолання цих труднощів можливе насамперед за рахунок впровадження нових методів навчання, спрямованих на розвиток креативного мислення та технічної творчості здобувачів вищої освіти. Одним з найперспективніших ми вважаємо проєктне навчання, у ході якого над одним комплексним завданням будуть працювати студенти як технічного, так і традиційно творчих напрямів. Подібна спільна робота не лише створить сприятливі умови для вираження ідей, але й допоможе ефективно виходити за межі стандартних рішень.

Література:

1. Вовчаста Н., Байрамова О., Чорна Г. Розвиток навичок креативного мислення у здобувачів вищої освіти. *Український педагогічний журнал*. 2022. № 1. С. 87–97. DOI: 10.32405/2411-1317-2022-1-87-97.

2. Махинько В. М. Махинько Л. В., Хархалуп М. Ю. Творчий потенціал студентів технічного університету: можливості розвитку. *SWorldJournal*. 2023. № 20, Ч. 2. С. 38-44. DOI: 10.30888/2663-5712.2023-20-02-013.

3. Кузнецов Ю. «Основи технічної творчості» — обов’язкова дисципліна для всіх бакалаврів технічних вишів. *Прогресивна техніка, технологія та інженерна освіта: матеріали XXIII-ї науково-технічної конференції* (Київ, 30 травня–1 червня 2023 р.). Київ: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2023. С. 224–228. DOI:10.20535/2409-7160.2023.XXIII.282103.